

Ekostavby Brno, a.s.
618 00 Brno, U Svitavy 2

Směrnice č. 1/2024
k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Zpracoval	Hana Rampulová	
Schválil	Ing. Jiří Pavlíček	
Účinnost od	01.01. 2024	<i>podpis</i>
Vydání : 4.	<i>Nahrazuje Směrnici č. 1/2014 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci</i>	

1. Účel

Účelem směrnice je stanovení cílů systémové oblasti BOZP a hlavních zásad jejich dosažení; k těmto cílům patří:

- zabezpečení dlouhodobě ustáleného nebo zlepšujícího se trendu úrazovosti zaměstnanců
- zabezpečení dlouhodobě ustáleného nebo zlepšujícího se trendu úrazovosti zaměstnanců dodavatelů v prostorách společnosti;
- zabezpečení minimalizace vzniků nemocí z povolání, provozních nehod a havárií ;
- dodržování rozhodnutí státního odborného dozoru v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- stanovení funkčního informačního systému pro stanovenou oblast, zejména pro zjišťování, hlášení a odstraňování bezpečnostních závad a šetření příčin pracovních úrazů;
- prověřování a hodnocení stavu úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- účelné vynakládání prostředků k zabezpečení úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

2. Závaznost Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen Směrnice)

Tato Směrnice je z á v a z n ý m dokumentem pro všechny zaměstnance i pracovníky externích organizací, pracujících na stavbách a v areálu společnosti, v souladu s požadavkem zajištění bezpečného a spolehlivého provozu

3. Základní pojmy

Definice základních pojmů :

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - obor činností, zahrnujících legislativní, organizační, technická, výchovná a jiná opatření, směřující k omezení rizik a škodlivých vlivů na život a zdraví zaměstnance při práci.

Mimořádná událost - jakákoliv událost, která vede nebo může vést k ohrožení zdraví nebo životů zaměstnanců, životního prostředí nebo vzniku materiálních škod.

Neshoda v oblasti BOZP - nesplnění specifického požadavku, např. v dokumentaci, v postupu nebo na zařízení pracoviště, které snižuje úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vytváří možnost (nebezpečí) vzniku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Pracoviště - prostory nebo místa, na kterých zaměstnanci plní své pracovní úkoly a která podléhají přímému nebo nepřímému doзору zaměstnavatele.

Pracovní podmínky - souhrn technických, organizačních a bezpečnostních opatření, umožňujících splnění zadaných úkolů.

Pracovní riziko - možnost vzniku pracovního úrazu nebo jiného poškození zdraví; je vymezeno dvěma klíčovými parametry: pravděpodobností výskytu a rozsahem možného poškození zdraví.

Pracovní úraz - jakékoliv poškození zdraví nebo smrt, které byly zaměstnanci způsobeny nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením vnějších vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Prevence pracovních rizik - soubor všech činností, vedoucích ke snížení frekvence nebo pravděpodobnosti vzniku pracovních úrazů nebo nemocí z povolání.

Provozní nehoda (havárie) technického zařízení - událost, kterou byly vážně ohroženy životy a zdraví osob nebo provoz, případně rozvoj organizace nebo kterou byla na majetku organizace způsobena škoda, zřejmě převyšující 100.000 Kč.

Traumatologický plán - soubor zdravotnických informací, potřebných pro poskytnutí první pomoci

Bezpečnostní technik - pověřený zaměstnanec v organizační struktuře společnosti, který je odpovědný v rámci své působnosti (pravomoci) za řízení oblasti BOZP a zajišťuje, případně koordinuje technické služby v oblasti BOZP.

Vedoucí zaměstnanci - zaměstnanci, kteří jsou pověřeni řízením zaměstnanců a jsou oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu závazné pokyny.

Zajištění pracoviště (zařízení) - souhrn opatření (úkonů), potřebných k zajištění bezpečnosti osob při práci na zařízení nebo v jeho blízkosti.

Zaměstnanec - pro účely této normy je zaměstnancem fyzická osoba způsobilá mít v pracovněprávních vztazích práva a povinnosti, je způsobilá nabývat těchto práv a povinností a je v pracovním nebo jiném obdobném poměru

Zaměstnavatel - právnická či fyzická osoba, zaměstnávající fyzické osoby v pracovněprávních vztazích, vystupující svým jménem a mající odpovědnost, vyplývající z těchto vztahů; pro účely této systémové normy je zaměstnavatelem

Seznam zkratk a značek

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
SUIP	Státní úřad inspekce práce
IOP	Oblastní inspektorát práce
TIČR	Technická inspekce České republiky
OHS, KHS	Okresní, krajská hygienická stanice
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky

4. Organizace a odpovědnost

Hlavní subjekty v oblasti BOZP

Kdo	odpovědnost za
Ředitel společnosti	organizaci a řízení systémové oblasti BOZP; plnění úkolů na úseku BOZP;
Technik BOZP	vytváření systému a rozvoje BOZP; zpracování a aktualizaci řídicích dokumentů a předpisů, potřebných k plnění požadavků; zabezpečení výkonu činností, kontrolu, vyhodnocení, zpětné vazby a vedení průkazné evidence činností v oblastech: tvorba pravidel k zajištění obecné bezpečnosti práce a hygieny pracovního prostředí, vnitřní dozor a kontrola dodržování pravidel bezpečné práce, registrace a prošetřování pracovních úrazů a nemocí z povolání, analýza příčin úrazů, navrhování nápravných opatření a kontrola jejich účinnosti, evidence pracovních úrazů, nemocí z povolání a zkoušek BOZP, podklady a návrhy nápravných opatření, včasná hlášení o úrazech příslušným orgánům, zajištění a organizace vybraných školení a instruktáží pracovníků, spolupráce na pracovních postupech pro nebezpečné a namáhavé práce jednání s orgány státního dozoru nad BOZP
osobní oddělení	seznámení pracovníků se zásadami BOZP při nástupu do zaměstnání ;
vedoucí středisek, stavbyvedoucí, mistři, ved. THP	dodržování ustanovení této Směrnice a odstraňování bezpečnostních závad; seznámení pracovníků se zásadami BOZP na pracovišti; periodické instruktáže a školení BOZP;
vedoucí středisek, stavbyvedoucí, mistři, Technický dozor stavby	seznámení pracovníků dodavatelských organizací se zásadami BOZP na konkrétních pracovištích

Povinnosti vedení společnosti.

Povinnost zaměstnavatele spočívá v tom, že soustavně vytváří podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující pracovní prostředí předcházení pracovním úrazům a nemocím z povolání a přijímání opatření k prevenci rizik.

Prevenčí rizik se rozumí všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a z opatření, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

Za plnění úkolů zaměstnavatele v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci odpovídají vedoucí zaměstnanci na všech úrovních vedení, v rozsahu kompetencí příslušných pracovních míst, daných pracovním zařazením a pracovní náplní funkce.

Tyto úkoly jsou rovnocennou a neoddělitelnou součástí jejich pracovních povinností. Povinnost všestranně pečovat o bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny osoby, které se s vědomím organizace zdržují na jeho pracovištích.

V rámci plnění úkolů společnosti jsou vedoucí zaměstnanci povinni:

Dodržovat ustanovení právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP.

Za právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci považujeme předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické a protiepidemické, technické normy, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně, o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, látkami radioaktivními, jedy a jinými látkami škodlivými zdraví. Zaměstnavatel je povinen zavádět opatření podle nových poznatků vědy a techniky, což je především důležité u zavádění nových technologií, u kterých nejsou dosud zpracovány bezpečnostní předpisy.

Chránit pracující před úrazy a nemocemi z povolání především zřizováním, udržováním a zlepšováním potřebných ochranných zařízení, použitím bezpečných technologických postupů, zdokonalováním organizace práce, nahrazováním rizikových a jednotvárných prací novými pracovními postupy.

Zajišťovat, aby provozní prostory, provozované stroje a zařízení a přijímané technologické a pracovní postupy byly v souladu s bezpečnostními předpisy.

Totéž zabezpečovat při nákupu a dovozu strojů, zařízení a technologií vč. materiálů.

Zabezpečovat, nakolik je to prakticky uskutečnitelné, aby pracovní podmínky odpovídaly přirozeným vlastnostem zaměstnanců, zabezpečovat ochranu zaměstnanců před škodlivými vlivy a před nadměrným a nepřirozeným zatížením lidského organismu.

Poučovat zaměstnance o povaze a rozsahu působení práce a pracovního prostředí na jejich zdraví a vychovávat je tak, aby ovládali potřebný způsob ochrany před působením škodlivých činitelů. Za tím účelem soustavně seznamovat zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a seznamovat je s novými poznatky v této oblasti a pravidelně ověřovat u zaměstnanců znalost těchto předpisů.

To platí přiměřeně i pro návštěvy, exkurze, výpomoci i pracovníky cizích zaměstnavatelů.

Zabezpečovat pro vedoucí i ostatní zaměstnance v potřebném množství a rozsahu bezpečnostní předpisy a další řídicí akty, týkající se BOZP. V požadovaných případech jimi vybavovat pracoviště nebo jinak zabezpečit jejich přístupnost.

Vyžadovat a kontrolovat dodržování bezpečnostních předpisů v organizaci, pravidelně kontrolovat úroveň péče o BOZP, dodržování zásad bezpečné práce, zajišťovat kontroly a revize technických zařízení. Odstraňovat zjištěné neshody a nedostatky. Kontrolní činnosti přitom chápat jako součást řídicí činnosti v organizaci.

Zjišťovat příčiny pracovních úrazů a nemocí z povolání, poruch a havárií technických zařízení, dle příslušných předpisů je evidovat a oznamovat příslušným orgánům; stanovovat nápravná opatření.

Vyhledávat rizika, zjišťovat jejich příčiny a zdroje a přijímat opatření k jejich odstranění. Nelze-li rizika odstranit je povinností je vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno. Opatření přizpůsobovat měnícím se skutečnostem, kontrolovat jejich účinnost a dodržování a dbát o zlepšování pracovních podmínek.

Nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem nebo zdravotní způsobilosti.

Zabezpečovat všechna pracoviště a prostory soustavou organizačních a technických opatření tak, aby nedocházelo k ohrožování zdraví zaměstnanců. Nelze-li rizika odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v oblasti bezpečnosti práce, je zaměstnavatel povinen bezplatně poskytnout osobní ochranné pomůcky, které umožní ochranu jejich života a zdraví.

Zaměstnancům v prostředích, kde obuv a oděv podléhá velkému opotřebení nebo znečištění, poskytne zaměstnavatel jako ochranné pomůcky též obuv a oděv.

Vyžadovat povinné používání osobních ochranných pomůcek, poskytovaných zaměstnancům, udržovat je v použitelném stavu a zabezpečovat řádné hospodaření s těmito pomůckami.

Poskytovat ochranné nápoje při dlouhodobém pobytu v prostředí s nadměrnou teplotou nebo chladem podle hygienických předpisů a této směrnice.

Poskytovat zaměstnancům mycí, čistící a dezinfekční prostředky na základě zhodnocení rozsahu znečištění zaměstnanců při práci nebo jejich ohrožení dráždicími látkami v rámci dodržování požadavků na zdravé životní prostředí a hygienu práce. Při péči o vzhled a úpravu pracoviště, strojů a zařízení, udržovat a zlepšovat tato zařízení podle platných předpisů a zajišťovat pořádek a čistotu.

Dbát na to, aby zdraví zaměstnanců nebylo ohrožováno kouřením na pracovištích.

Na pracovištích a v místech, kde to zakazují další předpisy, zaměstnavatel zabezpečí zákaz kouření a stanoví zákaz kouření i tam, kde pracují společně kuřáci s nekuřáky.

Zajišťovat prostředky první pomoci a vybavovat jimi lékárničky na pracovištích. Organizovat školení první pomoci pro jednotlivé druhy úrazů.

Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci více zaměstnavatelů, jsou všichni tito zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně se informovat o rizicích a vzájemně spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Každý ze zaměstnavatelů je přítom povinen:

a) zajistit, aby jeho činnosti a práce jeho zaměstnanců byly organizovány a prováděny tak, aby současně byli chráněni také zaměstnanci dalšího zaměstnavatele,

b) spolupracovat při zajištění bezpečného, nezávadného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí pro všechny zaměstnance na pracovišti.

Zajistit doplňování pokynů, provozních předpisů, pravidel a návodů při všech změnách zařízení, technologie nebo surovin a uvádět je do souladu se současným stavem platných bezpečnostních předpisů a norem.

Při novelizacích předpisů zajistit seznámení příslušného okruhu zaměstnanců s těmito změnami a v případech, kdy to vyžadují předpisy, zajistit jejich přezkoušení.

Nepoužívat úkolové mzdy nebo jiného způsobu při odměňování prací, při nichž jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu a kde by tato forma mzdy vedla při zvyšování pracovních výsledků zároveň k ohrožení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci např. na rizikových pracovištích, pracích ve výškách apod.

Projednat spolu s výrobními úkoly i otázky, související s bezpečnou a nezávadnou prací na všech úrovních vedení. Řešit připomínky zaměstnanců v oblasti BOZP.

Plnit povinnosti, spojené s odpovědností za škodu, způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Zajišťovat požadavky k bezpečnosti práce i při technickém vývoji, tak aby projekty a projektová dokumentace byla v souladu s předpisy k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Zabezpečovat plnění úkolů zaměstnavatele při zajištění péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Soustavně uplatňovat požadavky komplexní bezpečnosti a hygieny práce, jako nedělitelnou součást pracovního procesu na všech úsecích činností.

Neposuzovat jako nesplnění úkolu to, že zaměstnanec nevykonal práci, o níž měl důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožuje jeho život nebo zdraví spolupracovníků, ale i jiných občanů.

Zajistit na svěřených pracovištích kontroly, revize, údržbu a opravy strojů, náradí a zařízení včetně vyhrazených technických zařízení.

Zajistit, aby zaměstnanci nepracovali osamoceně na pracovištích, kde není v dohledu nebo doslechu další zaměstnanec, který v případě nehody poskytne nebo povolá pomoc, pokud není zajištěna jiná účinná forma kontroly nebo spojení.

Nedovolit pracovat osamoceně v místech s nebezpečím výbuchu, zasypání, otravy, utonutí a pádu z výšky.

Nelze-li rizika možného ohrožení života nebo zdraví zaměstnanců odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v oblasti bezpečnosti práce, je zaměstnavatel povinen umístit bezpečnostní značky a zavést signály, které poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví a seznámit s nimi zaměstnance.

Povinnosti ostatních zaměstnanců

Dbát podle svých možností o svojí vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví svých spoluzaměstnanců.

Dodržovat v rámci svého pracovního zařazení právní předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci; ostatní předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady bezpečného chování na pracovišti a stanovené pracovní postupy, s nimiž byli řádně seznámeni.

Účastnit se školení a výcviku, organizovaného zaměstnavatelem, v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; podrobit se stanoveným zkouškám a lékařským prohlídkám.

Oznámit svému nejbližšímu nadřízenému, příp. bezpečnostnímu technikovi neshody, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců, případně bezpečnost provozního zařízení a podle svých možností se zúčastnit jejich odstraňování.

Upozornit - při obdržení příkazu o kterém ví, že odporuje bezpečnostním předpisům nebo pravidlům bezpečného provozu zařízení - toho, kdo příkaz vydal; trvá-li příkazující na splnění tohoto úkolu, uvědomit o tom vyššího nadřízeného.

Používat při práci předepsaných ochranných zařízení, ochranných pracovních prostředků i pomůcek, vhodnou pracovní obuv i oblečení přiměřené charakteru vykonávané práce.

Dbát o hospodárné využívání přidělených ochranných pomůcek a jejich udržování v řádném stavu.

Udržovat přidělené nástroje, náradí, přístroje a výrobní zařízení čisté a v použitelném stavu a předkládat je ke zkouškám a kontrolám kvality, pokud jsou předepsány.

Dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště a nenastupovat pod jejich vlivem do práce, vnášení alkoholických nápojů na pracoviště.

Podrobit se stanoveným zkouškám a vyšetření ke zjištění vlivu alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek.

Nahlásit neprodleně vedoucímu zaměstnanci a bezpečnostnímu technikovi každé podezření na požití alkoholických nápojů nebo požití jiných návykových látek

Dodržovat veškeré pokyny, uvedené na bezpečnostních značeních a výstražných tabulích, umístěných v objektech a pracovištích společnosti.

Nekouřit a nevstupovat s otevřeným ohněm do prostor, kde je nebezpečí výbuchu nebo ohně. Dodržovat zákaz kouření na pracovištích, kde je to stanoveno.

Nespouštět, nezastavovat, nevypínat/nezapínat a neregulovat svévolně stroje a zařízení mimo stanovený pracovní postup; dodržovat zákaz obsluhy zařízení a strojů, jež mu nepřísluší.

Nevykonávat práce v nebezpečných prostorech a na složitém zařízení bez náležitých bezpečnostních opatření, náležitého seznámení a poučení o postupu prací;

Nevykonávat jakékoliv montážní a údržbářské práce na elektrickém zařízení pod napětím, pokud nejsou přípustné podle bezpečnostních předpisů a zaměstnanec nemá požadovanou kvalifikaci v oblasti elektro dle právních předpisů.

Všeobecné povinnosti

Projektanti, konstruktéři, vývojoví pracovníci a tvůrci nových technologických postupů zabezpečují, aby jejich projekty a technologické postupy vyhovovaly požadavkům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Každý technologický nebo pracovní postup musí obsahovat konkrétní podmínky k zajištění bezpečnosti práce pro realizaci díla.

Pravomoci bezpečnostního technika

V souladu s ustanoveními organizačního řádu společnosti bezpečnostní technik rozhoduje o

- zastavení prací a provozu zařízení
- opatřeních BOZP na pracovištích společnosti

je oprávněn

- vstupovat na všechna pracoviště organizace za účelem kontrol a zjišťování příčin pracovních úrazů a nemocí z povolání,
- vydávat zákazy určitých činností příp. provozu technických zařízení v případech vážného ohrožení zdraví pracovníků nebo jiných osob v organizaci,
- ukládat nápravná opatření při zjištění nedostatků v kontrolované oblasti,
- ukládat postihy za porušování bezpečnostních předpisů v souladu s ustanoveními platných řídicích dokumentů
- požadovat poskytnutí součinnosti a potřebné dokumentace pro výkon kontrolních činností a při šetření pracovních úrazů a nemocí z povolání;

Styk s prostředím

Vnější prostředí

Vnějším prostředím se rozumí zejména orgány a organizace státního odborného dozoru; jsou to:

Státní úřad inspekce práce (SÚIP), Oblastní inspektorát práce (OIP), Technická inspekce České republiky (TIČR); Orgán dozoru nad hygienou práce (OHS,MěHS, KHS), Okresní hygienik (OH), Orgány ochrany veřejného zdraví (OOVZ).

Státní úřad inspekce práce (SÚIP). Jeho úkolem je řídit OIP, tj. stanovit pravidla výkonu dozoru a kontrolovat jejich dodržování.

Oblastní inspektoráty práce (OIP) jsou výkonnými orgány odborného dozoru nad bezpečností práce a technických zařízení a nad dodržováním stanovených pracovních postupů; působnost orgánů státního dozoru se vztahuje na všechny zaměstnavatele, kteří jsou uživateli technických zařízení.

Technická inspekce České republiky (TIČR) je organizací státního odborného dozoru pro dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení;

Vyhrazená technická zařízení jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají zvýšenému dohledu státního odborného dozoru nad bezpečností práce.

Za vyhrazená technická zařízení jsou považována tato vyhrazená zařízení:
tlaková zařízení, zdvihací zařízení, elektrická zařízení a plynová zařízení.

Za zabezpečování úkolů organizace ve vztahu k vyhrazeným technickým zařízením odpovídají vedoucí pracovníci v rozsahu kompetencí zastávaných pracovních míst a pracovních náplní svých funkcí.

Vnitřní prostředí.

Vnitřním prostředím se rozumí jednotlivé stavby společnosti a externí dodavatelé, jejichž zaměstnanci se pohybují na stavbách a v areálu společnosti; k jejich povinnostem patří řídit se ustanoveními příslušných řídicích dokumentů společnosti.

Za zabezpečování úkolů organizace ve vztahu k vyhrazeným technickým zařízením odpovídají vedoucí pracovníci v rozsahu kompetencí zastávaných pracovních míst a pracovních náplní svých funkcí.

Zásady styku s prostředím

Organizačním styčným bodem společnosti v oblasti BOZP je stanoven bezpečnostní technik, jehož prostřednictvím je vedena komunikace s vnějším prostředím.

Styk s TIČR je zabezpečován útvarem - technické zajištění kvality ve spolupráci s bezpečnostním technikem.

Poruší-li organizace předpisy

- o vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek, mají orgány hygienické služby právo prostřednictvím okresního úřadu uložit pokutu;
- o bezpečnosti práce a technických zařízení, dodržování stanovených pracovních postupů nebo bezpečnosti vyhrazených technických zařízení, mají orgány státního odborného dozoru (IBP) a jejich pověřeni pracovníci při výkonu dozorčí činnosti oprávnění uložit pokutu a to jak jednotlivcům, tak organizaci jako celku.

Procesy v oblasti bezpečnosti a hygieny práce

Základní ustanovení

Do klasických bezpečnostních kategorií řadíme:

- technická bezpečnost zařízení, požární ochrana, bezpečnost a hygiena práce.

Pravidla organizace bezpečné práce řeší oblast bezpečnosti a hygieny práce. Cílem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je soustavné zajišťování bezpečnosti práce tak, aby byla minimalizována možnost vzniku pracovních úrazů, nemocí z povolání, provozních nehod a havárií, předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.

Požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou rozpracovány soustavou právních předpisů, ostatními předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tato pravidla stanoví - vzhledem k rozsáhlosti těchto předpisů - povinnosti v oblasti BOZP s určením odpovědnosti za jejich plnění a způsob zabezpečení vysoké úrovně bezpečnosti práce.

Všichni pracovníci dotčených subjektů i ostatní osoby musí být proto s touto Směrnicí **p r o k a z a t e l n ě** seznámeni.

Výchova v oblasti BOZP

Úvodní ustanovení.

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je organizace **p o v i n n a** zabezpečit školení veškerého personálu vč. vedoucích pracovníků k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich kvalifikační předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jejich práce a pracoviště.

Kromě seznámení s předpisy je organizace povinna i pravidelně ověřovat jejich znalost a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování.

V celém systému výchovy k bezpečné práci je nutno vycházet z předpokladu, že znalost předpisů k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů každého pracovníka.

Školení BOZP.

Vstupní školení

Vstupní školení musí před nástupem na pracoviště absolvovat všichni nově přijatí zaměstnanci. O vstupním školení je sepsán záznam, podepsaný školitelem a školeným a je uložen ve spise zaměstnance. Osnova školení je zpracována na příloze č. 1.

Vstupní školení na pracovišti.

Každý nově přijatý nebo převedený zaměstnanec musí být před pověřením samostatnou prací zaškolen a vycvičen v bezpečném způsobu práce přímo na svém pracovišti. Účelem školení je seznámit nového zaměstnance s pracovištěm, bezpečnostními předpisy, které musí na daném pracovišti dodržovat, upozornit jej na nebezpečná místa, seznámit jej s používáním potřebných ochranných pracovních prostředků atd. Pro účely

tohoto školení je na příloze č. B2 zpracován formulář: Záznam o školení zaměstnanců z BOZP. Tento záznam je pravidelně novelizován.

Periodické školení na pracovišti.

Každý přímý nadřízený je povinen nejméně jedenkrát ročně opakovaně proškolit o bezpečnosti práce všechny své podřízené. Pro účely tohoto školení je na příloze č. 2 zpracován formulář: Záznam o školení zaměstnanců z BOZP.

Povinností vedoucích pracovníků je uložit záznam o školení do dokumentace BOZ na stavbě.

Školení odborných profesí sleduje a zajišťuje vedoucí střediska podle předepsaných lhůt pro jednotlivé profese (např.

1 x ročně pro profese: vazač, jeřábník, strojník, řidič z povolání, řidič motorového vozíku, lešenář,

1 x za 2 roky: svařeč a obsluha motorové pily, řidič - referent

1 x za 3 roky: elektromontér,

1x za 5 let: obsluha kotelny apod.

Pro školení zaměstnanců administrativy je určena osnova na příloze č. 3.

Četnost 1 x za 5 let

Školení vedoucích zaměstnanců.

Všichni vedoucí zaměstnanci do úrovně mistrů se musí zúčastnit školení BOZP jednou z 2 roky. Osnovu školení zpracuje a školení provede osoba odborně způsobilá v prevenci rizik, která současně seznámí přítomné s novými předpisy, normami, zákony a vyhláškami v oblasti BOZP za uplynulé období. Jejich povinností je tyto poznatky ze školení začlenit do svých osnov školení podřízených pracovníků.

Odborná způsobilost zaměstnanců.

Odborná způsobilost zaměstnanců pro výkon funkce je stanovena předpisy BOZP, bez kterých tuto funkci nemohou vykonávat. Povinností vedoucích pracovníků je zajistit pro své zaměstnance předepsaná školení a zkoušky, osvědčení uložit do dokumentace BOZ na stavbě nebo pracovišti.

Traumatologický plán.

Účelem tohoto plánu péče o zraněné je zajistit postiženému:

- a) laickou první pomoc
- b) lékařskou pomoc
- c) rychlou dopravu do zdravotnického zařízení

Přítom musí spolupůsobit:

Zraněný – tím, že úraz ihned hlásí (pokud je toho schopen) svému nadřízenému (vedoucímu pracoviště) nebo nejbližšímu spoluzaměstnanci,

Spoluzaměstnanec – který nejprve pomůže zraněnému, aby se co nejrychleji vyprostil ze zdrojů úrazu např. vypne stroj, přeruší přívod el. proudu apod. (podle získaných instrukcí z pravidelných školení), uklidní zraněného, aby nepodleh stresu, - pokud jsou v blízkosti další spoluzaměstnanci, tak je vhodně upozorní, co se stalo, jinak - poskytne první laickou předlékařskou první pomoc – zavolá zdravotníka ČK (vyškoleného zaměstnance pro poskytování první pomoci) – ohlásí úraz vedoucímu pracoviště – pomáhá zdravotníku ČK a do příchodu lékaře nebo do odvozu zraněného do zdravotnického zařízení

Vedoucí pracoviště – poskytne zraněnému první pomoc, pokud již tak neučinili spoluzaměstnanci – ohlásí úraz lékaři nebo přivolá záchrannou lékařskou pomoc, nebo – zajistí odvoz zraněného k lékaři závodním dopravním prostředkem do zdravotnického zařízení. Aby nedocházelo ke zbytečným časovým ztrátám povoluje se k odvozu zraněného použít i soukromá vozidla. Součástí tohoto traumatologického plánu jsou důležitá zejména tato telefonní čísla:

155 – lékařská první pomoc

150 – hasiči

158 – policie

156 – městská policie

Lékárnička první pomoci bývá umístěna v kanceláři vedoucích středisek pracoviště. Její součástí je i Traumatologický plán a Deník drobných poranění.

Zásady poskytování první pomoci.

Hlavní zásada: jednat rychle – klidně – uváženě

První pomoc při úrazech elektrickým proudem.

Postiženého ihned vyprostíme z dosahu el. proudu, dáваме sami pozor, abychom nepřišli do styku s proudem. Pokud zjistíme, že postižený nedýchá (přes roušku z úst do úst), zahájíme nepřímou masáž srdce (není-li tep hmatatelný). Po úrazu el. proudem je většina zraněných mrtva jen zdánlivě. Proto je nutné v oživování vytrvat! Popálené plochy těla ošetříme jako spáleniny. Přivoláme lékaře. Jakmile se zraněný probere k vědomí, podáváme mu hodně pít tekutiny – zásadně ne alkohol nebo kávu.

Lékaře přivoláme v každém případě! Po úrazu el. proudem ve většině případů nastává u zraněného po probrání se k vědomí šok! Zraněný se pak stává nebezpečným sám sobě i ostatním.

Z dosahu el. proudu postiženého vyprostíme (vypnutím proudu, odpojením spotřebiče, vypnutím jističe, odsunutím vodiče nebo odtažením postiženého z jeho dosahu a působení (suchým dřevem, provazem apod., nikdy ne vlhkými nebo vodivými – kovovými předměty). Je-li postižený zasažen proudem ve výšce, musíme ho nejprve zajistit proti pádu, neboť přerušením působení el. proudu pomine svalová křeč a poraněný se pouští, čeho se držel v okamžiku zasažení proudem. Přerušení vodiče přeseknutím, přeštípnutím kleštěmi s izolací může provést jen ten, kdo se v tomto postupu bezpečně vyzná.

Popsané vyproštění postiženého lze provést jen v případě, jedná-li se o nízké napětí el. proudu (do 400 V).

Hlavní zásady první pomoci při úrazech:

- dopravení postiženého do nezávadného prostředí (vyproštění z dosahu el. proudu, vynesení ze zamořeného prostředí apod.).
- zastavení silného krvácení z tepny nebo žíly
- uvolnění dýchacích cest, umělé dýchání a nepřímá srdeční masáž
- ošetření zlomenin, otevřených ran, překrytí spálenin
- protišokové opatření
- přivolání odborné lékařské pomoci

Stabilizovaná poloha zraněného.

Je-li postižený v bezvědomí, ale pravidelně dýchá, nebo je v šoku, má-li již ošetřena zranění a čeká na příjezd odborné lékařské pomoci, uloží jej do tzv. stabilizované polohy. Tím zabráníme vzniku dalších komplikací (např. udušení) a vytvoříme podmínky, v nichž se stav postiženého dále nezhoršuje. Postiženého položíme na rovnou podložku na bok, nohy mu v kyčlích a v kolenou pokrčíme. Ruce položíme před tělo, hlavu mírně podložíme, zakloníme tak, aby dýchací cesta byla přímá. Zraněného zajistíme proti prochladnutí. S postiženým v této poloze vyčkáme do příjezdu lékařské pomoci.

Umělé dýchání.

Vyčistíme dýchací cestu postiženého a položíme zraněného na záda, podložíme mu lopatky (stočený kabát, deka apod.), zakloníme hlavu vzad, aby se dýchací trubice v krku narovнала a uvolnila. Současným tlakem na čelo a dolní čelist se postiženému otevřou ústa. Při dýchání z plic do plic bez pomůcek, zachránce prsty ruky tlačí na čelo a sevře nos postiženého. Svými široce otevřenými ústy obemkne ústa postiženého a zhluboka vydechne. Zpočátku vdechuje do postiženého rychle 10x za sebou (po 1 sek), dále pokračuje rychlostí 15-20 vdechů za minutu. Během vdechování musí zachránce stále sledovat, zda hrudník postiženého vykonává dýchací pohyby. Nejsou-li tyto patrné, je dýchací cesta neprůchodná a musí být uvolněna a to např. vsunutím jazyka, zvětšením záklonu hlavy nebo vysunutím spodní čelisti postiženého. Má-li postižený malý obličej, je možno vdechy provádět zároveň ústy i nosem. Tohoto času jsou však již v lékárnách a tím i ve vybavení lékárníček první pomoci tzv. dýchací roušky, takže dýchání z úst do úst se provádí přes tyto roušky

Nepřímá srdeční masáž:

Nejdříve započneme s umělým dýcháním, které se nesmí přerušit ani při provádění masáže. Zachránce položí dlaň ruky 3-5 cm nad okraj hrudní kosti postiženého a rytmicky stlačuje hrudní kost směrem k páteři do hloubky 4-6 cm asi 60x za minutu. Provádí-li úkony pouze jeden zachránce, provede na každý vdech cca 5 stlačení hrudní kosti. Tuto pomoc provádíme až do doby, než postižený začne sám dýchat, nebo přijede-li odborná lékařská pomoc. Život postiženého se tímto způsobem dá udržovat i několik hodin.

První pomoc při šoku.

K šoku dochází prakticky při všech druzích těžších úrazů. Je to vedlejší nervová reakce organismu na vznik zranění nebo jinou neobvyklou situaci. Postižená osoba je bledá, na kůži vystupuje studený pot, tepová frekvence je zrychlená, puls však velmi jemný až nehmátný. U některých osob může nastat i bezvědomí. Především je nutno odstranit příčinu šoku a tím zabráníme jeho dalšímu prohlubování. Postiženému zajistíme klid, teplo, uvolníme oděv a podáváme malé množství vlažné vody. Slovně jej uklidňujeme. Zásadně nepodáváme uklidňující léky, bolest tišíme jen obklady (popáleniny). Neprodleně zajistíme lékařskou pomoc.

Postižený je v bezvědomí a nedýchá.

Okamžitě začneme provádět umělé dýchání a masáž srdce. Vždy co nejrychleji zajistíme odbornou lékařskou pomoc, nepřerušíme však provádění záchranných prací nebo dozor nad zraněným.

První pomoc při popáleninách a opařeních:

U popálenin a opaření musíme dbát především na to, aby se na postiženou plochu nedostala nečistota a tím nevznikla infekce. Popálená nebo opařená kůže ztrácí ochrannou schopnost a je velmi dobrou živnou půdou pro bakterie, které se rychle množí a mohou vyvolat celkovou otravu. Postiženého posadíme nebo položíme, provádíme intenzivní chlazení postižené plochy např. přiložením ledu, studenou vodou ne však prudký proud. Popálenou část nečistíme, neodstraňujeme zbytky kůže, nepropichujeme puchýře apod. Na postiženou plochu přiložíme pouze sterilní krytí z lékárníčky první pomoci (speciální sterilní rouška). Zabráníme vzniku, případně rozvíjení šoku. Podáváme hojnost tekutin, nejlépe čaj nebo minerálku. Přivoláme lékařskou pomoc.

První pomoc při krvácení.

Silné krvácení ohrožuje bezprostředně život postiženého. Proto provádíme jeho zastavení co nejrychleji, případně i před vyproštěním zraněného (ale pozor na el. proud).

- a) krvácení z tepny: Z rány prudce vystřikuje jasně červená krev. Krvácení zastavíme podle místa krvácení, buď stlačením tepny v ráně (prsty) nebo přiložením gumového škrtidla mezi ránu a srdce. Není-li k dispozici gumové škrtidlo, použijeme řemen, stočený šátek apod. Nikdy však tenkou šňůru nebo drát.
- b) krvácení z žíly: Z rány plynulým proudem vytéká hustá, tmavá krev. U drobnějších ran přiložíme tlakový obvaz, u rozsáhlejších poškození zaškrtneme jako u zranění tepny.
- c) krvácení vnitřní: Postižený je bledý, puls má slabý a může mít silné bolesti v krajině břišní. Nepodáváme žádné léky a co nejrychleji zajistíme lékařskou pomoc.
- d) Krvácení drobná a povrchová: Zraněné místo zasypeme práškem z lékárníčky první pomoci „Traumacel“, který zastavuje krvácení. Zásypovou vrstvu je možno opakovat a ránu překrýt sterilním mulem nebo gázou a obvazem. Prášek se sám do rány vstřebá.

Autotransfuze.

Při větším krvácení, šoku apod. postiženému po ošetření poskytneme autotransfuzi tak, že jej položíme na záda na rovnou podložku a ruce a nohy zvedneme do výše. Při všech větších poraněních však zajistíme lékařskou pomoc.

První pomoc při zlomeninách.

Zlomenou končetinu nerovnáme, nenapravujeme, ale znehybníme připevněním pevného předmětu pomocí obvazu – např. dlahy, desky, pravítka apod. Přitom zacházíme s končetinou opatrně, aby nedošlo k posunutí úlomků kostí a k dalšímu poškození svalů. Při otevřené zlomenině (kost vylézá přes kůži) postupujeme stejně, otevřenou ránu překryjeme mulem a převážeme. Máme-li podezření na zlomení páteře, postiženému nedovolíme pohyb, nepodkládáme ho apod. Neprodleně zajistíme lékařskou pomoc.

První pomoc při infarktu.

Projevuje se tupou bolestí až pícháním v srdeční krajině, někdy vzniká až bezvědomí a zástava srdeční činnosti a dýchání. Vždy neprodleně zajistíme lékařskou pomoc. Je-li postižený při vědomí, zajistíme klid, teplo, ticho a slovně postiženého uklidňujeme. V malém množství můžeme podávat vlažný nápoj. Postižený musí zůstat v klidu a vyčkat odborné lékařské pomoci a vyšetření, i když si myslí, že příznaky již pominuly, hrozí nebezpečí opakování poruchy ve větším rozsahu. V případě bezvědomí a zástavy základních životních funkcí provádíme umělé dýchání a nepřímou srdeční masáž. Postiženého nenecháváme bez dozoru – jeho stav se může kdykoliv rychle zhoršit.

Péče o zdravé životní a pracovní podmínky

Závodní zdravotní péče

V rámci závodní zdravotní péče zabezpečuje zaměstnavatel vstupní, periodické a výstupní lékařské prohlídky, zařízení první pomoci a stálou zdravotní službu.

Podle zákona o péči o zdraví lidu, se možnost volby lékaře netýká závodní zdravotní péče, tzn., že zaměstnanci společnosti musí absolvovat tyto lékařské prohlídky ve zdravotnickém zařízení, které má uzavřenou s vedením společnosti „Smlouvu o výkonu služeb závodní preventivní péče“.

Vstupní lékařské prohlídky

Vstupní lékařskou prohlídkou musí projít všichni zaměstnanci. Na vystaveném dokladu musí být uvedeno, jakou pracovní činnost bude vykonávat a zda je schopen práce pro tuto činnost a pro práci ve výškách (tj. nad 1,5 m). Výsledek lékařské prohlídky bude založen v osobním spise zaměstnance.

Periodické lékařské prohlídky

Periodickými lékařskými prohlídkami musí projít všichni zaměstnanci ve stanovených lhůtách. Lhůty a termíny periodických prohlídek si evidují vedoucí pracovníci. K vyslání pracovníka na prohlídku je možno využít formulář na příloze č. 5.

Seznam lhůt a seznam a profesí, podléhajících periodickým lékařským prohlídkám:

1 x za rok:

Řidiči z povolání a strojníci nad 50 let

1 x za 2 roky:

Řidiči z povolání a strojníci do 50 let

Zaměstnanci v dělnických profesích nad 50 let

1 x za 4 roky:

Zaměstnanci v dělnických profesích do 50 let

Vedoucí zaměstnanci a zaměstnanci administrativy nad 50 let

1 x za 6 let:

Vedoucí zaměstnanci a zaměstnanci administrativy do 50 let

Výstupní lékařské prohlídky

Po skončení pracovního poměru se musí všichni pracovníci podrobit výstupní lékařské prohlídce.

Lékárničky první pomoci.

Lékárničky první pomoci musí být rozmístěny na všech pracovištích. Za doplňování zdravotnického materiálu je odpovědný příslušný vedoucí pracoviště. Lékárničky musí být vybaveny seznamem náplně a stručným návodem k použití, popř. pokyny první pomoci.

Doporučená náplň nástěnné lékárničky první pomoci:

Léčiva: žádné

Dezinfekce: např. Septonex, Jodisol pero nebo Jodisol tinktura

Obvazový materiál: gáza hydrofilní skládaná sterilní, spofaplast, spofaplast rychloobvaz, rouška resuscitační, obinadlo hydrofilní sterilní, obinadlo pružné, obinadlo škrťací pryžové, šátek trojčipý, vata obvazová skládaná, vata buničitá.

Zdravotnické potřeby: nůžky, pinzeta, teploměr.

Udržování pořádku a čistoty na pracovištích a komunikacích

Vedoucí zaměstnanci na všech úrovních vedení pravidelně kontrolují na jimi řízených pracovištích stav pořádku a čistoty a ukládají odstranění zjištěných závad a nedostatků.

Čistota a pořádek na pracovištích je nutnou podmínkou dlouhodobého bezpečného a spolehlivého provozu; jeho trvalé zabezpečení na pracovištích a tím zlepšení hygieny a zvýšení kultury pracovního prostředí má vliv na předcházení pracovním úrazů, ztrátám, příp. zcizování majetku. Udržování pořádku a čistoty na pracovištích je povinností každého zaměstnance; ten má pro tuto činnost v pracovní náplni pamatováno jak časem, tak i mzdou.

Úklid je zajišťován průběžně během pracovního procesu tak, aby žádná osoba nemohla být přímo, či nepřímo ohrožena vzniklým nepořádkem.

Bezpodmínečně je nutno uklidit pracoviště na konci každé směny. Neuklizená pracoviště jsou častým zdrojem úrazů.

V rámci zabezpečování pořádku, čistoty a řádného stavu pracovišť a komunikací musí být dodržovány tyto zásady:

- veškeré komunikace a průchody pro pohyb osob a dopravních prostředků musí být trvale udržované, volné, nesmí být zužovány výrobním a provozním zařízením, materiálem, výrobky a nářadím a obaly apod.;
- komunikace ve výrobních a provozních objektech musí mít rovný povrch, který nesmí být kluzký;

- při opravách komunikací je nutno používat materiál, který zajistí protiskluzovou úpravu komunikace; všechny komunikace musí být od ostatních ploch se stejnou úrovní barevně odlišeny ohraničujícími pruhy nebo jinou barvou povrchu;

Pokud dojde k znečištění pracoviště kapalnými nebo pevnými látkami, zvláště pak látkám, u kterých hrozí nebezpečí uklouznutí či poleptání, musí být znečištěný prostor ihned řádně vyčištěn; pokud nelze pracoviště ihned vyčistit musí být učiněna náhradní opatření. To znamená ohraničení prostoru a vyznačení zákazu vstupu pomocí bezpečnostního značení.

V případě, že nelze zamezit vstup do těchto prostor, je nutno ve všech přístupových směrech vyznačit bezpečnostním značením riziko nebezpečí uklouznutí.

Vyžaduje-li to bezpečnost pracoviště nebo je-li to stanoveno bezpečnostními předpisy je montážní, údržbové a stavební pracoviště označeno bezpečnostními značkami a tabulkami se zákazem vstupu nepovolaných osob, případně musí být pracoviště ohrazeno.

Pracovní podmínky žen a mladistvých

Zákoník práce zajišťuje ženám s ohledem na jejich fyziologické předpoklady a zejména na jejich společenskou funkci mateřství ochranu před výkonem některých činností a povolání.

Mladiství nesmějí být zaměstnáváni pracemi, které se zřetelem k tělesnému vývoji a psychickým zvláštnostem v tomto věku jsou pro ně nepřiměřené, nebezpečné nebo škodlivé jejich zdraví; nesmějí též pracovat samostatně, vždy musí mít nad sebou dohled zkušeného pracovníka.

Ochrana proti alkoholismu a jiným návykovým látkám

1. Všichni zaměstnanci vykonávají činnosti, při níž by mohli ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit cizí majetek, a proto nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

2. Odbornému vyšetření případně dechové zkoušce na obsah alkoholu nebo jiných návykových látek včetně odběru biologického materiálu k jeho stanovení je povinna podrobit se osoba, která se požitím těchto látek uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky.

3. Osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou povinny podrobit se na výzvu zaměstnavatele (vedoucího zaměstnance nebo bezpečnostního technika) nebo jejího ošetřujícího lékaře vyšetření, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Odmítne-li se osoba vyšetření podrobit, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Rizika a jejich eliminace

Problematiku prevence rizik podle Zákoníku práce obsahuje Registr identifikace nebezpečí a hodnocení rizik.

Práce se zvýšeným nebezpečím

Jsou to takové práce, při nichž je zvýšené nebezpečí pracovních úrazů, nemocí z povolání, průmyslových otrav, nebo jiného poškození zdraví.

Poskytování a používání osobních ochranných pracovních prostředků

Organizačně je zajištěno poskytování a používání OOPP v souladu s ustanoveními Směrnice č. 2/2002 - Poskytování OOPP, která je normativem, obsahujícím seznam pracovišť, pracovních činností a povolání s uvedením nároků na vybavení zaměstnanců OOPP. Směrnice dále řeší způsob výdeje, výměny a likvidace poškozených OOPP.

Pracovní úrazy

Ohlašovací povinnost

Po vzniku pracovního úrazu je povinen postižený nebo jiný pracovník, který je svědkem úrazu nebo se o úrazu dozví, ihned uvědomit nejbližší nadřízeného pracovníka.

Nadřízený postiženého, kterému byl úraz hlášen, uvědomí bezpečnostního technika.

Do doby dokončení šetření na místě úrazu vedoucí pracovník zajistí ponechání pracoviště ve stavu, ve kterém bylo v době úrazu. V případě vážného narušení technologie provozu nebo dalšího možného ohrožení osob, budou zabezpečeny nutné úpravy tak, aby bylo možno úrazový děj objektivně vyšetřit.

Vyšetřování pracovních úrazů

Vyšetřování registrovaných pracovních úrazů se provádí v případě, že úraz způsobí pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny; jedná se o tzv. registrovaný pracovní úraz, jehož šetření je povinností vedoucího zaměstnance, který úraz neprodleně oznámí bezpečnostnímu technikovi a zároveň jej vyzve k účasti na šetření úrazu. Nadřazený postiženého sepíše o úrazu tzv. záznam o úrazu a do pěti dnů po ohlášení úrazu předá záznam o úrazu bezpečnostnímu technikovi.

Vyšetřování smrtelných, hromadných či těžkých pracovních úrazů a úrazů elektrickým proudem - pro šetření těchto závažných úrazů jmenuje ředitel společnosti neprodleně vyšetřovací komisi, obvykle pod vedením ředitele divize; členy komise nemohou být osoby, u kterých je důvodné podezření z podílu viny na vzniku úrazu.

Na základě vyšetření příčin úrazu sepíše vyšetřovací komise zprávu, včetně stanovení nápravných opatření, která je projednána ve vedení organizace. Projednaná zpráva bude odeslána do 30 dnů od vzniku úrazu příslušným orgánům, určeným platnými právními předpisy.

Šetření a hlášení pracovních úrazů u dodavatelských organizací je zajišťováno obdobným způsobem.

O všech úrazech podléhajících registraci jež se stanou u dodavatelů v prostorách společnosti musí být neprodleně informován bezpečnostní technik. V případě vážných pracovních úrazů je povinností dodavatelských organizací okamžitě informovat bezpečnostního technika a vedení společnosti. Je-li ustanovena šetřící komise u dodavatelské organizace z důvodů šetření závažného pracovního úrazu, je povinností dodavatele jmenovat do komise zástupce společnosti.

Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání

Ze znění § 366 Zákoníku práce vyplývá, že zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním..

Zaměstnavatel se pak může dle míry zavinění postiženého zaměstnance zprostit odpovědnosti za škodu zcela nebo zčásti. Pro zjišťování míry zavinění je velmi důležité správné a odpovědné vyšetření příčin úrazu a sepsání záznamu o úrazu.

Organizace bezpečné práce

Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit a provádět pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti.

Technologické (pracovní) postupy.

Technologické postupy jsou základními dokumenty pro stanovení posloupnosti operací a zásahů, spojených se zajištěním staveb, údržby a oprav zařízení; řídí se jimi stavební i montážní práce.

Zpracovatel v technologickém postupu stanoví požadavky na postup prací při dodržení zásad bezpečnosti práce.

Technologický postup nemusí obsahovat veškerá stanovená opatření, jestliže:

- jsou obsažena v další dokumentaci stavby
- jde o práce, jejichž bezpečné postupy jsou upraveny technickými normami, jejichž dodržení garantuje požadovanou úroveň bezpečnosti práce; v tomto případě je nutné tyto normy do TP uvést (např. ČSN 73 8101 Lešení, společná ustanovení).

Při tvorbě technologických postupů je nutno vycházet z

- veškeré dostupné dokumentace výrobních i montážních organizací,
- platných právních předpisů (zákony, vyhlášky, a pod.),
- ostatních předpisů (technické normy, příkazy a směrnice, provozní předpisy apod.).

Z hlediska požadavků na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci technologické postupy s t a n o v í :

- pracovní postup pro danou pracovní činnost, případně pro přípravné práce s řešením bezpečných přístupů k pracovním místům, energetickým rozvodům, způsob zajištění proti pádu osob z výšky, do hloubky apod.;

Prvním bodem pro danou činnost musí být kontrola technických, technologických a organizačních opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a informací k prevenci rizik;

- použití strojů a zařízení, montážních, bezpečnostních, a vázacích přípravků a speciálních pracovních přípravků

- způsoby dopravy materiálu, manipulační a skladovací plochy

- druhy a typy pomocných stavebních konstrukcí (lešení, podpěrné konstrukce, plošina a pod.)

- počty a skladba pracovníků co do odbornosti a kvalifikace

- technická a organizační opatření k zajištění bezpečnosti zaměstnanců, zaměstnanců jiných dodavatelů, pracoviště a okolí; (např: bezpečnostní příkazy, bezpečnostní přestávky, kontrolovaná pásma, ochranná pásma, poskytování ochranných nápojů, použití bezpečnostních značek a signálů);

- hodnocení rizik, zajištění jejich příčin a zdrojů a opatření k jejich odstranění, případně k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno

- opatření při stavebních a montážních pracích prováděných za provozu a při souběhu prací několika zhotovitelů;
- opatření při postupném předávání pracovišť nebo jejich částí do provozu a užívání;

- opatření na zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení v ochranných pásmech;
  - návaznost a souběh jednotlivých pracovních operací;
  - opatření k zajištění pracoviště po dobu, kdy se na něm nepracuje;
- Pro drobné a jednoduché údržbářské práce nemusí být technologický postup zpracován; vedoucí zaměstnanec jen určí nezbytná opatření k zajištění bezpečnosti práce před jejím započatím.

Povinné používání ochranných přileb

Povinnost používat ochranné přilby jako preventivní prostředek ochrany proti úrazu hlavy je stanovena pro všechny zaměstnance a to:

Vstupy do prostor s povinností používat ochranné přilby, budou označeny bezpečnostní tabulkou "Vstup jen v ochranné přilbě".

v technologických prostorech mimo chráněný prostor, pokud jsou označeny bezpečnostní tabulkou "Vstup jen v ochranné přilbě".

při ostatních činnostech u kterých je používání ochranných přileb stanoveno jinými předpisy (pažení výkopů, vstřelovači aj.).

Kontrolní činnost v oblasti BOZP

Společná ustanovení

Kontrolu je třeba chápat jako nezbytnou součást řídicí práce každého vedoucího zaměstnance a její výsledky slouží především jako jeden z podkladů pro rozhodování v řídicím procesu.

Hlavním účelem takto chápané kontroly není tedy pouhé zjišťování nedostatků s následnými postihy příslušných pracovníků, nýbrž pokud možno objektivní zjišťování stavu na úseku BOZP s následným přijetím takových opatření, které povedou k jeho zlepšení.

Jedním z těchto opatření mohou být i postihy pracovníků ve smyslu Zákoníku práce, a to především v oblasti hmotné zainteresovanosti až po nejtvrďší opatření, zejména při zjištění závažných nebo opakovaných porušení předpisů.

Kontroly ze strany vedení společnosti.

Kontrolní činnosti jsou v kompetenci ředitelů divizí. K těmto kontrolám mohou zvat odborné pracovníky (BOZP, PO, revizní techniky apod.). Četnost a zaměření kontrol je určována vzhledem ke konkrétní činnosti a potřebám při zajišťování BOZP.

Kontroly ze strany vedoucích pracovníků. (vedoucí středisek, stavbyvedoucí, mistři, vedoucí oddělení)

Každý vedoucí pracovník je povinen v rozsahu své funkce soustavně kontrolovat úroveň péče o BOZP, dodržování zásad bezpečnosti práce a odstraňovat zjištěné závady.

Soustavnou činností se rozumí systematická, každodenní práce v této oblasti. Závady zjištěné při těchto kontrolách, které nelze okamžitě odstranit, zaznamenávají vedoucí pracovníci do stavebního deníku nebo provozní knihy. Je třeba stanovit postup práce na odstranění závady a přijmout taková organizační a technická opatření, aby nedošlo k poškození zdraví zaměstnanců.

Kontrolní činnost bezpečnostního technika.

Spočívá v kontrolách dodržování především právních a ostatních předpisů, kterými jsou povinni se řídit všichni pracovníci společnosti. Dále kontroluje dodržování směrnic a příkazů ředitele společnosti, kterými jsou zabezpečovány požadavky BOZP. Tyto kontroly probíhají na základě plánu kontrolní činnosti namátkově, případně na požádání vedoucích zaměstnanců. Závady a termíny jejich odstranění jsou projednány s příslušnými vedoucími pracovníky, kteří odpovídají za dodržování BOZP na pracovištích. Zaměstnanec odpovědný za bezpečnost na pracovišti, kde byla závada zjištěna, oznamuje bezpečnostnímu technikovi způsob a termín jejího odstranění. Vedoucí, který je odpovědný za odstranění závady, oznámí její odstranění bezpečnostnímu technikovi – ten pak namátkově kontroluje odstranění závad.

Závěrečná ustanovení.

Směrnice č. 1/2014 je v celém rozsahu z á v a z n á pro všechny zaměstnance

Jejich porušení nebo nedodržení bude považováno za p o r u š e n í pracovní kázně se všemi z toho plynoucími důsledky.

Ředitelům divizí, vedoucím středisek, stavbyvedoucím, mistrům a ostatním vedoucím zaměstnancům u k l á d á m seznámit všechny podřízené i zástupce dodavatelských organizací se zásadami, obsaženými v této směrnici a kontrolovat jejich dodržování.

Kontrolou dodržování výše uvedených zásad pověřuji bezpečnostního technika.
Kontrolní činnosti ve fázi koncepčních záměrů a návrhů perspektivních řešení přísluší řediteli společnosti